

2. PIERWY (32) av

pierwy, -pierwy (24); **pirwy, -pirwy** (8); pierwy *MetrKor* (2), *PatKaz III*, *ConPiotr*, *KrowObr*, *HistRzym*, *CzechRozm*, *ZapKościer* (13), *ActReg*, *CzahTr* (2); pirwy *MiechGlab*, *WróbŻółt*, *Mącz* (3); pi(e)rwy : pirwy *LibMal* (1:3).

-**pierwy, -pirwy** (30), -**pierwi, -pirwi** (2); -pi(e)rwy : -pi(e)rwi *LibMal* (3:1), *CzahTr* (1:1).

pirwy, pierwy (20), **najpierwy, najpirwy, napierwy, napirwy** (12); na(j)pi(e)rwy *PatKaz III*, *MiechGlab*, *ConPiotr*, *KrowObr*, pi(e)rwy : na(j)pi(e)rwy *LibMal* (2:2), *Mącz* (2:1), *ZapKościer* (9:4), *CzahTr* (1:1).

e jasne.

n(a)- (9), nąj- (2) *Mącz*, *CzahTr*.

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Wcześniej niż, przedtem, uprzednio [w tym: napierwy (2)] (19) : HistRzym 131 v; Kto chce o wpráwiedliwieniu mowić: ten ma pierwy fkáżenie íwe poznać. CzechRozm 205v marg; Ktore snych Pan bog pyerwy Raczy wízancz ten ma: thego wízywacz: do swy smyerczy ZapKościer 1586/65, 1582/60, 1583/54, 1584/51, 53 [2 r.]; Oni iák sobie pierwy byli flubowáli/ Ku íkále íię z pilnością obádwa vdáli. CzahTr E2v.*

Połączenia: »nie ... aż pierwy« (1): then [świadek] ktoremv íeft zadano slodzyeíftwo, nyemoze swiatfzicz za onym a ny za drvgim ktori bi go vyodl az fzie piervi thego sprawy MetrKor 40/814.

»pierwy (...) (a) niż(li)« (5): LibMal 1543/10; Praefloreo, Pirwy niżli drugie kwitnąć. Mącz 131b; bo [dekret pana wojewodziny] pyerwy wyfzetl a nyfz Rok spofzwu przipatl ZapKościer 1584/49, 53v, 1586/64v.

»pirwy nie ... aliz« (1): Nisi perfecta re, de me non conquiesti, Pirwyś nie odpoczinał áliżeś to przewiódł y przekonał co mnie należało. Mącz 341d.

»jako pirwy« (1): O Wernarze zefnal thak yako pyrwy ífch bil yachal do Cola aby Zydy byl zwiodl LibMal 70.

»pierwy ... teraz zaś« (1): [skarga Stanów Wielkiego Księstwa Litewskiego] pierwy Krol: Ie⁸⁰ M. S. pamieci Stefana teraz zas znowu Krola Ie⁸⁰ M. Zygmunta niespolnemi głósy znami, ale sami przeciw temu związku vniei, pospiesznie obrali, nominowali y koronowali ActReg 40.

a. O tekście (1) : Nawrocą íie kwieczoru á głód będą cirpieć iako pfi/ a będą miafto okrążyć [Ps 58/15]. (koment) Iuż to pirwy było (-) *WróbŻółt S8v.*

2. *W pierwszej kolejności, na pierwszym miejscu; na początku; primo Mącz; primum Miech [w tym: na(j)pirwy (9)] (12) : MetrKor 40/822; PatKaz III 136; MiechGlab 58; Castellanowie powiatowy napierwy íię rullą na mieífche wíwoyem powiaczie ktoremu naznaczą, aby íię flyachta kniemu fciągala. ConPiotr 32; Protoplastus, seu protoplastes primo formatus, Naypirwy vlepiomy/ Naypirwíże fтворzenie Adam. Mącz 327d; ZapKościer 1589/86; Y ták íey [sławy pocziwej] da Bog íkromnie pocziwie wzywam. [...] To Bog naypierwi widzi z wyfokiego niebá/ Ktory mi świádkiem CzahTr K.*

Połączenia: »napierwy ... item« (2): Wocziech Cufzka łz Conyna napirwi zefnal ifch v powiedza nyeyakiemu przekupniowi wfiął ołm flotich pienyandzi Item zefnal ze do Gifzdebna do karczmi [...] prziachal *LibMal* 1543/67, 1548/147.

»pierwy ... (a) potym (... a potym)« (3): napyerwy bel przitym opatrzny Bormyłtrz nyefzolowłky a potym opatrzny soltyłz Marczyn Lęga a potym Marczyn Skiba *ZapKościer* 1582/27v, 1582/35v, 1583/38.

3. *Jako pierwszy* (1) : Kto napierwy kościoły poświęćć wywyflił [!]. *KrowObr* 102 marg.

Cf **PIERWE**, **PIERWEJ**

LW